

MỤC LỤC

- Giới thiệu
- Thông tin chi tiết về chế độ ăn ít đạm cho người suy thận
 - Lượng protein cần thiết
 - Nguồn protein
 - Các chất dinh dưỡng khác
- Lời khuyên
- Những nghiên cứu khoa học gần đây
- Kết luận
- Tài liệu tham khảo

Giới thiệu

- Suy thận, hay bệnh thận mạn tính (CKD), là một tình trạng nghiêm trọng ảnh hưởng đến hàng triệu người trên toàn thế giới. Khi thận bị tổn thương và không thể lọc máu hiệu quả, các chất thải, bao gồm cả nitơ từ protein, tích tụ trong cơ thể, gây ra nhiều vấn đề sức khỏe nghiêm trọng.
- Chế độ ăn ít đạm là một phần quan trọng trong việc quản lý CKD, giúp làm chậm sự tiến triển của bệnh và cải thiện chất lượng cuộc sống của người bệnh. Tuy nhiên, ăn ít đạm không đồng nghĩa với việc thiếu chất dinh dưỡng. Bài viết này sẽ cung cấp những thông tin cập nhật nhất về chế độ ăn ít đạm cho người suy thận, giúp bạn hiểu rõ hơn về tầm quan trọng của việc cân bằng dinh dưỡng trong tình trạng này.

Thông tin chi tiết về chế độ ăn ít đạm cho người suy thận

- Chế độ ăn ít đạm cho người suy thận không chỉ đơn thuần là giảm lượng protein nạp vào, mà còn là một kế hoạch dinh dưỡng toàn diện, đảm bảo cung cấp đủ năng lượng và các chất dinh dưỡng thiết yếu khác cho cơ thể.
- Mục tiêu chính là giảm bớt gánh nặng cho thận, hạn chế sự tích tụ chất thải trong máu,

đồng thời duy trì sức khỏe và chất lượng cuộc sống tốt nhất cho người bệnh.

Lượng protein cần thiết

Lượng protein cần thiết cho người suy thận phụ thuộc vào nhiều yếu tố, bao gồm giai đoạn suy thận, cân nặng, lượng protein trong nước tiểu, tình trạng tiểu đường (nếu có) và tình trạng dinh dưỡng tổng thể. Các khuyến cáo hiện nay thường dựa trên chỉ số lọc cầu thận (GFR) để xác định lượng protein phù hợp.

- Giai đoạn CKD 1 và 2 ($\text{GFR} \geq 60 \text{ ml/phút/1.73 m}^2$): Thường khuyến cáo hạn chế protein ở mức không quá 0.8 gram/kg cân nặng lý tưởng mỗi ngày. Ví dụ, nếu cân nặng lý tưởng là 68 kg, lượng protein cần thiết là khoảng 54 gram/ngày hoặc ít hơn. Trong giai đoạn này, ưu tiên lựa chọn protein thực vật vì chúng tạo ra ít urê hơn protein động vật.
- Giai đoạn CKD 3-5 ($\text{GFR} < 60 \text{ ml/phút/1.73 m}^2$): Cần hạn chế protein nhiều hơn, thường ở mức 0.55-0.60 gram/kg cân nặng mỗi ngày. Nếu cân nặng là 68 kg, lượng protein cần thiết là khoảng 40-54 gram/ngày. Người bệnh tiểu đường có thể cần lượng protein cao hơn một chút, khoảng 0.8-0.9 gram/kg cân nặng lý tưởng. Trong giai đoạn này, việc bổ sung axit cetonic có thể được chỉ định bởi bác sĩ để đáp ứng nhu cầu protein của chế độ ăn rất ít đạm, giúp tránh tình trạng suy dinh dưỡng.

Nguồn protein

Việc lựa chọn nguồn protein cũng rất quan trọng. Protein động vật (thịt, cá, trứng, sữa) có giá trị sinh học cao nhưng tạo ra nhiều urê. Protein thực vật (đậu, đậu nành, các loại hạt) có giá trị sinh học thấp hơn nhưng tạo ra ít urê hơn. Vì vậy, nên kết hợp cả hai loại protein, ưu tiên protein thực vật để giảm gánh nặng cho thận. Một số nguồn protein tốt cho người suy thận bao gồm:

- Thịt nạc: Thịt gà, thịt bò nạc, thịt lợn nạc. Nên chọn phần thịt ít mỡ để giảm lượng photpho và chất béo.
- Cá: Cá hồi, cá thu, cá hồi vân, tôm. Cá là nguồn protein chất lượng cao, giàu axit béo

omega-3 có lợi cho sức khỏe tim mạch.

- Trứng: Trứng là nguồn protein hoàn chỉnh, giàu các chất dinh dưỡng khác. Có thể sử dụng lòng trắng trứng để giảm lượng cholesterol.
- Sữa chua Hy Lạp: Là nguồn protein tốt, giàu canxi và ít chất béo.
- Đậu: Đậu đen, đậu đỏ, đậu xanh, đậu Hà Lan. Đậu là nguồn protein thực vật tốt, giàu chất xơ và các vitamin khoáng chất.
- Đậu phụ: Là nguồn protein thực vật tốt, giàu protein và ít chất béo.
- Các loại hạt: Hạnh nhân, óc chó, hạt điều. Các loại hạt giàu protein, chất béo không bão hòa và các vitamin khoáng chất.

Các chất dinh dưỡng khác

Ngoài protein, người suy thận cần chú ý đến các chất dinh dưỡng khác như:

- Năng lượng: Cần cung cấp đủ năng lượng cho cơ thể để duy trì hoạt động bình thường và tránh tình trạng suy kiệt. Nên ăn nhiều tinh bột phức hợp, chất béo lành mạnh và rau củ quả.
- Phốt pho: Hạn chế lượng phốt pho trong khẩu phần ăn vì phốt pho dư thừa có thể gây ra nhiều vấn đề sức khỏe. Nên tránh các thực phẩm giàu phốt pho như nước ngọt có ga, thịt chế biến sẵn, sữa và các sản phẩm từ sữa.
- Kali: Hạn chế lượng kali vì kali dư thừa có thể gây rối loạn nhịp tim. Nên tránh các thực phẩm giàu kali như chuối, khoai tây, cà chua.
- Natri: Hạn chế lượng natri để kiểm soát huyết áp. Nên tránh các thực phẩm chế biến sẵn, đồ ăn nhanh và các loại thực phẩm giàu natri khác.
- Vitamin và khoáng chất: Cần bổ sung đầy đủ các vitamin và khoáng chất thiết yếu cho cơ thể. Có thể cần bổ sung thêm các vitamin và khoáng chất qua thực phẩm chức năng hoặc thuốc theo chỉ định của bác sĩ.

Lời khuyên

- Tham khảo ý kiến bác sĩ hoặc chuyên gia dinh dưỡng: Trước khi thay đổi chế độ ăn, hãy tham khảo ý kiến bác sĩ hoặc chuyên gia dinh dưỡng để được tư vấn chế độ ăn phù hợp với tình trạng sức khỏe của mình.
- Lập kế hoạch ăn uống: Lập kế hoạch ăn uống cụ thể để đảm bảo cung cấp đủ năng lượng và các chất dinh dưỡng cần thiết.
- Theo dõi cân nặng và các chỉ số sinh hóa: Thường xuyên theo dõi cân nặng và các chỉ số sinh hóa để đánh giá hiệu quả của chế độ ăn và điều chỉnh cho phù hợp.
- Kiên trì thực hiện: Chế độ ăn ít đạm đòi hỏi sự kiên trì và tuân thủ nghiêm ngặt. Hãy kiên trì thực hiện để đạt được hiệu quả tốt nhất.

Những nghiên cứu khoa học gần đây

- Nhiều nghiên cứu khoa học gần đây đã chỉ ra mối liên hệ giữa chế độ ăn ít đạm và kết quả điều trị suy thận. Một nghiên cứu trên tạp chí JAMA Network Open đã cho thấy rằng việc tăng cường lượng protein, cả protein động vật và thực vật, có liên quan đến tỷ lệ tử vong thấp hơn ở người lớn tuổi bị suy thận nhẹ hoặc trung bình. Tuy nhiên, nghiên cứu này cũng chỉ ra rằng mối liên hệ này mạnh hơn ở những người không bị suy thận. Điều này cho thấy rằng lợi ích của protein có thể lớn hơn những rủi ro ở người lớn tuổi bị suy thận nhẹ hoặc trung bình, trong đó sự tiến triển của bệnh có thể đóng vai trò hạn chế hơn đối với tỷ lệ sống sót.
- Các nghiên cứu khác cũng chỉ ra rằng chế độ ăn ít đạm có thể làm chậm sự tiến triển của bệnh thận mạn tính và cải thiện chất lượng cuộc sống của người bệnh. Tuy nhiên, việc hạn chế protein cần được thực hiện một cách cẩn thận và dưới sự giám sát của bác sĩ hoặc chuyên gia dinh dưỡng để tránh tình trạng suy dinh dưỡng.

Kết luận

- Ăn ít đạm nhưng vẫn đủ chất là một thách thức nhưng hoàn toàn khả thi đối với người suy thận. Chế độ ăn này đòi hỏi sự hiểu biết sâu sắc về dinh dưỡng, sự hướng dẫn của chuyên gia và sự kiên trì của người bệnh.
- Bằng cách kết hợp protein động vật và thực vật hợp lý, bổ sung đầy đủ năng lượng và các chất dinh dưỡng khác, người suy thận có thể duy trì sức khỏe, làm chậm sự tiến triển của bệnh và nâng cao chất lượng cuộc sống.
- Hãy nhớ rằng, việc hợp tác chặt chẽ với bác sĩ và chuyên gia dinh dưỡng là chìa khóa để thành công trong việc quản lý chế độ ăn ít đạm cho người suy thận.

Tài liệu tham khảo

1. <https://jamanetwork.com/journals/jamanetworkopen/fullarticle/2796177>
2. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4385746/>
3. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27801685>
4. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5579617/>
5. <https://www.kidney.org/atoz/content/ckd-diet-how-much-protein-right-amount>
6. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7716770/>
7. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8716770/>

Lưu ý: Đây chỉ là một số ví dụ về các đường link tài liệu khoa học. Có rất nhiều nghiên cứu khác về chế độ ăn ít đạm cho người suy thận. Hãy tham khảo thêm các nguồn thông tin uy tín khác để có cái nhìn toàn diện hơn. Thông tin trong bài viết này chỉ mang tính chất tham khảo và không thay thế lời khuyên của bác sĩ hoặc chuyên gia dinh dưỡng.